

МУЗЕЙНА СПРАВА

Рівненський державний гуманітарний університет
Інститут/факультет психолого-природничий
Кафедра біології, здоров'я людини та фізичної терапії
Силабус

Назва дисципліни/ освітнього компонента	МУЗЕЙНА СПРАВА
Освітня програма	09 біологія
Компонент освітньої програми	вибірковий
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3,0 кредити/90 годин
Вид підсумкового контролю	залік
Мова викладання	Українська
Викладач	Доцент, канд. вет. наук Рудь Олег Григорович
CV викладача на сайті кафедри, в соцмережі	
E-mail викладача:	Oleg.rud-rud1965@ukr.net
Консультації	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Важлива роль у збереженні матеріальної і духовної спадщини людства належить музеям. Музеї сприяють забезпеченню комплексного підходу до всієї справи виховання молоді, єдності навчального і виховного процесів, формуванню наукового світогляду. У світлі цих постанов зростає роль шкільних музеїв як форми наочності, яка сприяє активізації пізнавальної діяльності учнів.

У підготовці кваліфікованого спеціаліста біолога, важливу роль відіграє музейна справа, яка вивчає питання організації та діяльності краєзнавчого (шкільного) музею.

Мета курсу - дати основи знань музейної справи, визначивши об'єкт, предмет і метод музейної справи. Ознайомити студентів з основними принципами та методиками виготовлення музейних препаратів (чучел, опудал, тушок, мумій) та наочних посібників об'ємного характеру – муляжів.

Завданням курсу є ознайомлення студентів з роллю і пізнавальними функціями музею, дослідницькою діяльністю музею, науковою організацією і комплектування фондів музею, основними принципами створення музейних експонатів, методами консервації і їх реставрації.

Очікувані результати навчання (базуються на результатах навчання, визначених відповідною освітньою програмою, та деталізуються)

Очікувані результати навчання (базуються на результатах навчання, визначених відповідною освітньою програмою та деталізуються)

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 02. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК04. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

Спеціальні (Фахові) компетентності (ФК)

СК01. Здатність користуватися новітніми досягненнями біології, необхідними для професійної, дослідницької та/або інноваційної діяльності.

СК04. Здатність аналізувати і узагальнювати результати досліджень різних рівнів організації живого, біологічних явищ і процесів.

СК 14. Здатність до сприйняття і застосування сучасних природоохоронних технологій з метою оптимізації збалансованого природокористування та збереження природних ресурсів.

Програмні результати (ПРН)

ПРН5. Аналізувати та оцінювати вплив досягнень біології на розвиток суспільства.

ПРН9. Планувати наукові дослідження, обирати ефективні методи дослідження та їх матеріальне забезпечення.

ПРН15. Уміти самостійно планувати і виконувати інноваційне завдання та формулювати висновки за його результатами.

Зміст навчальної дисципліни

**МОДУЛЬ 1: МУЗЕЙНА СПРАВА ТА ЇЇ МІСЦЕ В ПІДГОТОВЦІ
ФАХІВЦЯ - БІОЛОГА.**

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. МУЗЕЄЗНАВСТВО ЯК НАУКОВО-ПІЗНАВАЛЬНИЙ
КОМПЛЕКС**

Тема 1. Вступ до курсу. Музейна справа, як наукова дисципліна. Об'єкт, предмет і метод музеєзнавства. Структура музеєзнавства.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МУЗЕЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 2. Музейна експозиція, її наукова база, основні поняття. Методи побудови експозицій.

**МОДУЛЬ 2: ШЛЯХИ ПОПОВНЕННЯ ЕКСПОНАТАМИ
ФОНДІВ ПРИРОДНИЧОГО ВІДДІЛУ МУЗЕЮ.**

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ МУЗЕЙНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ**

Тема 3. Методика виготовлення сухих препаратів молюсків, колекцій ракоподібних, павукоподібних і багатоніжок, комах, голкошкірих.

Тема 4. Методика виготовлення скелетних препаратів та чучел риб, земноводних і плазунів. Методика виготовлення чучел-мумій риб, земноводних і плазунів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МУЗЕЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 5. Методика виготовлення тушок, мумій, чучел та чучел-мумій птахів. Методика виготовлення інших препаратів птахів і ссавців (препарати окремих їх органів і частин тіла крил, лап, дзьобів).

Тема 6. Методика виготовлення наочних посібників об'ємного характеру (виготовлення муляжів). Методика виготовлення моделей зовнішньої та внутрішньої будови тварин.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5. ПРИНЦИПИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАДХОДЖЕНЬ ЗООЛОГІЧНИХ ФОНДІВ

Тема 7. Методика та правила збору та збереження одноклітинних та кишковопорожнинних для виготовлення препаратів і колекцій. Методика та правила збору та збереження риб, земноводних та плазунів для виготовлення препаратів і колекцій.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ОСНОВНА

1. Бабарицька В., Короткова А., Малиновська О. Екскурсознавство і музеєзнавство: Навчальний посібник. Київ. Альтпрес, 2007. 342 с.
2. Балух В.О. Коцур В.П. Історія середніх віків. Том 2. Високе і пізнє середньовіччя. Курс лекцій. Чернівці: Наші книги, 2011. 616 с.
3. Вайдахер Ф. Загальна музеологія / Переклад з німецької Х. Назаркевич, О. Лянґ, В. Лозинського. Львів. Літопис, 2005. 132 с.
4. Вступ до музеєзнавства і пам'яткознавства: навч. посіб. / за наук. ред. О.М. Гончарової, С.Ж. Пустовалова. Київ. Видавництво Ліра-К, 2019. 490 с."
5. Галуха Л. Музеєзнавство: Навчально-методичні матеріали. Рівне. 2000. 25 с.
6. Закон України "Про музеї та музейну справу" (за станом на 21 березня 2000 р.) К. Парламентське видавництво. 2000. 19 с.
7. Норріс Л., Тісдейл Р. Креативність у музейній практиці / пер. з англ. А. Коструби, Г. Кузьо, О. Омельчук, Є. Червоного. Київ. Чередниченко А. М., 2017. 192 с.
8. Основи музеєзнавства, маркетингу та рекламно-інформаційної діяльності музеїв. Посібник. Івано-Франківськ, 2005.
9. Руденко С.Б. Музейна пам'ятка: соціокультурна сутність та місце в системі історикокультурних цінностей: монографія. Київ. НАККІМ, 2012. 322 с.
10. Рутинський М.Й., Стецюк О.В. Музеєзнавство: Навч. посіб. Київ. Знання, 2008. 428 с.
11. Салата О.О. Основи музеєзнавства: навчально-методичний посібник. Вінниця. ТОВ «Нілан-ЛТД», 2015. 164 с.
12. Скус О.В. Основи історичного музеєзнавства. Умань. ПП Жовтий, 2011. 95 с.

13. Слабошпицький М. Українські меценати. К. Вид-во М.П.Коць "Ярославів Вал", 2001. 381 с.

14. Шевченко В.В., Ломачинська І.М. Музеєзнавство. Навчальний посібник для дистанційного навчання. Київ. Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна», 2007, 288 с.

15. Якубовський В.І. Музеєзнавство. Київ. Наукова думка, 2010. 442 с.

ДОПОМІЖНА

1. Бабенко О., Бабенко О. Короткий словник музейних термінів. – Кіровоград : Центрально-Українське видавництво, 2001

2. Вайдахер Ф. Загальна музеологія : посібник / перекл. з нім. В. Лозинський, О. Лянг, Х. Назаркевич. Львів. Літопис, 2005. 630 с.

3. Кислий О.Є. Археологія, музеєзнавство та проблеми теоретичної музеології // Актуальні проблеми теорії і практики музейної та пам'яткоохоронної діяльності. Київ. НАКККиМ, 2013. С. 166–176.

4. Ключко Ю.М. Проблеми становлення та розвитку музеєзнавства // Актуальні проблеми теорії і практики музейної та пам'яткоохоронної діяльності. Київ. НАКККиМ, 2013. С. 59–69.

5. Короткий довідник термінів з музейної справи / укл. І. Дорош, Т. Соломонова. – 2-ге вид., доп. і перероб. Вінниця, 2004. 32 с.

6. Маньковська Р.В. Музейництво в Україні. К. НАН України, Інститут історії України, 2000. С. 3–14.

7. Маньковська Р. В. Музеологія як наукова галузь: сучасний дискурс та проблема теоретичного інтегрування // Краєзнавство. 2009. Ч. 3–4. С. 136–144.

8. Музеї, меценати, колекції: Зб. наук, праць під ред. О.Б.Супруненко. К. Полтава, 2000. 108 с.

9. Музейна справа на Харківщині: становлення та розвиток: наук.- допом. покажч. / ХНУ ім. В. Н. Каразіна, Центр краєзнавства, ХДНБ ім. В. Г. Короленка; уклад. Т.О. Сосновська, В.О. Ярошик; наук. ред.: С.М. Куделко, О.Г. Павлова. Х., 2011. 226 с.

10. Овчарова О. В., Яушева-Омелянчик Р. М., Сургай Л. С. Словник-довідник музейного працівника. Київ. Кий, 2013. 464 с.

11. Руденко С. Б. Про пам'яткознавчі дисципліни // Актуальні проблеми теорії і практики музейної та пам'яткоохоронної діяльності. Київ. НАКККиМ, 2013. С. 188–202.

12. Рутинський М. Й., Стецюк О. В. Музеєзнавство: навч. посібник. Київ. Знання, 2008. 429 с.

13. Словник-довідник термінології музейництва / Роман Микульчик, Петро Слободян, Єлізавета Діденко, Тарас Рак. Львів. Видавництво Львівської політехніки, 2012. 128 с.

14. Федорченко В. К., Костюкова О.М., Дьорова Т.А., Олексієнко М.М. Історія експурсійної діяльності в Україні. Київ. Кондор, 2004. 323 с.

15. Чухрай Л.О., Пустувалов С.Ж. Найвизначніші пам'ятки археології України. Перспективи музеєфікації. Київ. НАКККиМ, 2014. 204 с.

16. Якубовський В. І. Музеєзнавство: підручник. Кам'янець Подільський. ПП Мошак М. І, 2010. 352 с.

13. Інформаційні (Інтернет) ресурси

<http://supercook.ru/spr-01-mus.html> – Довідник про сайти музеїв усього світу

<http://www.culture24.org.uk/home> – портал «Національний віртуальний музей» (Велика Британія)

<http://www.museum.ru/N30669> - сайт Національного музею науки Японії

<http://www.museum-ukraine.org.ua> – видання «Музеї України» (містить каталог музеїв України)

<http://prostir.museum.ua> - сайт музейної спільноти України та журналу «Музейний простір»

Перелік сайтів музеїв світу [<http://www.hist.msu.ru/ER/museum.htm>]

Музейний простір України [<http://www.ukrmuseum.org.ua/>]

Національний архів аудіо- і відеозаписів (National Archive of Recorded The National Archives of the United Kingdom

[<http://www.nationalarchives.gov.uk/default.htm>]

National Media Museum [<http://www.nationalmediamuseum.org.uk/>]

Архівні зібрання України: Матеріали до бібліографії довідників, оглядів фондів, колекцій // <http://www.scarch.kiev.ua/Archives/Bibliogr>

Видання архівних установ України. 1925-2001: Хронологічний покажчик // <http://www.scarch.kiev.ua/References/HronolPok.ua.html#Chrono> (2001)

Періодичні видання:

1. Архіви України: Науково-практичний журнал Державного комітету архівів України. Видається з 1947 р.

2. Архівіст: Вісник Спілки архівістів України. Видається з 1991р.

3. Вісник Державного комітету архівів України. Видається з 2000 р. Виходить щоквартально.

4. Музеї України: Науково-популярний журнал.

5. Пам'ятки України: історія та культура. Науковий часопис.

6. Пам'ятки: Археографічний щорічник Українського науково-дослідного інституту архівної справи та документознавства. Видається з 1998 р.

7. Український історичний журнал.

Система оцінювання

Рівень знань здобувачів вищої освіти оцінюється відповідно до Положення про оцінювання знань та умінь здобувачів вищої освіти Рівненського державного гуманітарного університету.

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності, поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання лабораторних досліджень; оцінка (бали) за практичну діяльність під час практик; оцінка за ІНДЗ; оцінка (бали) за курсову роботу;

оцінка (бали) за участь в наукових конференціях, олімпіадах, підготовку наукових публікацій; оцінка (бали) за залік або екзамен.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти під час вивчення дисципліни

№ з/п		Оціночні бали	Кількість балів
Т 1			10
	Модульний контроль (контрольна робота/ колоквіум/ тестування)	10	
Т 2			10
	Модульний контроль (контрольна робота/ колоквіум/ тестування)	10	
Т 3			10
Т 4			10
	Модульний контроль (контрольна робота/ колоквіум/ тестування)	20	
Т 5			10
Т 6			10
	Модульний контроль (контрольна робота/ колоквіум/ тестування)	20	
Т 7			10
	Модульний контроль (контрольна робота/ колоквіум/ тестування)	10	
ІНДЗ проект з теми Есе з теми		30	30
Разом			100

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Завдання здобувачі вищої освіти мають виконувати і здавати відповідно до графіку освітнього процесу. Перескладання модулів, заліків, екзаменів відбувається у терміни ліквідації академічних заборгованостей, визначених кафедрами та деканатами.

Політика щодо академічної доброчесності.

Здобувач вищої освіти під час виконання самостійної та індивідуальної роботи повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь- яких видах робіт здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.

Силабус розроблено на основі робочої програми навчальної дисципліни
МУЗЕЙНА СПРАВА

Протокол № ____ від _____ 202__ р.